

LA RÀDIO: mans lliures, immediatesa i proximitat

Montserrat Nadal,
coordinador de Pissarra

La sessió del dissabte dia 19 de desembre va començar amb una taula rodona al voltant de “La ràdio: mans lliures, immediatesa i proximitat”, que comptà amb la participació de Sara Riera, corresponsal de Catalunya Ràdio a les Illes Balears; Tomeu Martí, director d’Ona Mediterrània; i Xavier Milian, de Ràdio Terra, la ràdio dels Països Catalans. L’acte va ser moderat per Toni Gomila, representant del Sindicat de Periodistes.

Sara Riera començà la seva intervenció fent referència al títol de les Jornades, això és a la necessitat d’un espai de comunicació en català, que calia enfortir-lo i consolidar-lo, que les ràdios en català es poguessin escoltar a tot arreu i que no es podia ajornar més la recuperació dels mitjans de la ràdio i la televisió valenciana. Digué que com més oferta hi hagi de ràdio en la nostra llengua, més gran serà el seu consum i el producte serà d’una millor qualitat. Insistí també en la necessitat del restabliment de la reciprocitat entre tots

els mitjans del domini lingüístic català.

Pel que fa a la presència de Catalunya Ràdio a les Illes Balears, Riera comentà que “la nostra graella aquí funciona”, després de 32 anys d’existència d’un servei públic de qualitat. En aquest aspecte destacà que tant els periodistes com els lingüistes de la casa hi col·laboren “fent una molt bona feina”.

Riera es lamentà que fa una partida d’anys que es pateix un greuge important amb la pèrdua de la recepció a les Illes Balears de Catalunya Informació, un mitjà en el qual diàriament hi ha presència del que passa a la nostra Comunitat, però que per altra banda s’havia pogut mantenir la recepció de Catalunya Música. “Estaria bé recuperar, per a la ciutadania de les Illes Balears, l’emissió de Catalu-

nya Informació que emetia pel 98.0 les 24 hores del dia i connectava el territori i es complia així amb el dret a la reciprocitat de les emissions de ràdios i televisions públiques en llengua catalana. Això no entraria en contradicció amb altres ràdios que funcionen a Mallorca i s’establiria una competència sana que l’únic que faria és augmentar la qualitat de totes les ràdios des del moment que els

oients podrien triar la que més els agradàs”. La ponent va expressar que els estats “no ens han estat mai gaire amics” i que el que cal és que treballem de valent entre nosaltres. Finalment, celebrà que feia pocs dies que les Illes havien recuperat la possibilitat de poder veure el Canal 33, el K3 i el 3/24.

Es pateix un greuge important amb la pèrdua de la recepció a les Illes Balears de Catalunya Informació

Xavier Milian, de Ràdio Terra, explicà la voluntat de la seva emissora de ser un mitjà per internet que oferís informació d'igual interès a tot el territori del nostre domini lingüístic. Des de la modèstia, comentà que en aquests moments eren un conjunt de 421 socis que feien possible el funcionament de Ràdio Terra amb el pagament d'una quota anual.

Milian explicà que els trets que defineixen el projecte de Ràdio Terra eren, entre d'altres, el d'un mitjà de caràcter professional per dignificar i posar en primer pla els pobles i les persones, per connectar les veus de les comarques, el coneixement, la cultura i les realitats del país. Una ràdio que, partint de Reus, on hi ha la seu de l'associació abasti tots els Països Catalans, variada i plural, en la recerca del debat, el contrast i l'anàlisi, amb participació directe dels oients en les diferents modalitats.

Ràdio Terra, segons Milian, també vol fer feina en la transformació social, en el descobriment de noves realitats, dels projectes que mereixen ser destacats, de les reflexions que ja són tema de debat col·lectiu però que els mitjans tradicionals encara no han gosat tractar. També parlà de trets com el de ser una ràdio autogestionada, professional, de periodisme social, feta amb criteri, i que s'oposàs a la uniformització lingüística dels mitjans de comunicació.

En la darrera part de la seva intervenció, Milian va fer una crida a trencar prèviament el

model de Països Catalans que tenim, encara massa esclaus de barreres administratives, i que el que calia era trencar les barreres psicològiques d'uns poders públics “que ens volen fer pensar amb els límits d'un àmbit territorial concret”, i aprofitar el marc comunicatiu il·limitat que ens ofereixen les noves tecnologies i les xarxes socials.

Tomeu Martí agraià la invitació de l'STEI a les Jornades i, tot seguit, exposà quin era el model d'Ona Mediterrània. Comentà que la iniciativa de posar en marxa aquesta ràdio va néixer com a conseqüència del tancament de la Televisió de Mallorca i de l'emissora Som Ràdio. La primera part de la campanya consistí en la idea de crear una empresa, una associació cultural que en un primer moment comptava amb 600 socis, -en aquestes dates ja arriba a 1.000 membres-, i que des del mes de desembre de l'any 2013 va començar les seves emissions.

Martí esmentà quins eren els trets més destacats d'Ona Mediterrània, d'entre els quals destacà els següents:

- * Fer una ràdio generalista, d'informació i d'entreteniment, i de qualitat.
- * Ser la veu dels moviments socials.
- * Convertir-se en l'aparador cultural de les Illes Balears, com en el seu moment va ser Som Ràdio, sobretot pel que fa a la música en català.
- * Esdevenir un grup mediàtic de la societat civil mallorquina.

El ponent donà també a conèixer quines eren les línies de creixement de l'empresa

Ona Mediterrània, com era el cas de l'edició del Diari de Balears, en què s'editaven en paper alguns números especials amb motiu de festivitats importants, com el Dijous Bo, o les festes de Sant Antoni o de Sant Sebastià; l'aliança amb ràdios municipals, per a enfortir la bona tasca que en una època molt difícil havia fet la premsa forana; i l'accés a les plataformes audiovisuals, a través d'internet.

Va fer una crida a trencar prèviament el model de Països Catalans que tenim

Tomeu Martí posà molt d'èmfasi en la necessitat de mantenir la coherència entre l'ensenyament i la resta de sectors i d'entorns de la nostra societat, sobretot en relació als joves de les nostres illes, que han conegut i après una presència sòlida i atractiva del català a les escoles i als instituts, però que després veuen que aquests usos són cada cop menys presents a molts àmbits de la nostra societat.

Segons Martí, aquest aprenentatge lingüístic ara té una eficiència limitada; digué que “el que s'aprèn s'ha de solidificar”, perquè si no el que es produeix és que ens trobam amb un “analfabetisme de recaiguda”, això és catalanoparlants que deixen de ser-ho per manca d'ús de la llengua a molts usos socials. Acabà la seva intervenció dient que el que cal és fer tot el que es pugui, treballar de manera àrdua, i aprofitar qualsevol opció de capillaritat i transversalitat. ■